

VATTENRÅDET – Vänerns sydöstra tillflöden

Sammanträdesprotokoll från arbetsmöte LOVA på Kommunhuset, Herrljunga.

Datum: 17 oktober 2022, kl. 10.30 – 12:00

Närvarande:

Johnny Johansson, Götene
Ylva Thun, Skara
Hans Malmquist, Herrljunga
Kent Hansson, Grästorp
Stefan Aldén, LRF
Åsa Sandberg, länsstyrelsen
Johannes Lundén, Vara
Anna Grände, vattensamordnare

Per Halldén, Falköping
Kent Folkesson, Lidköping
Ronny Norrman, Herrljunga
David Hillström, Essunga
Lennart Sundh, sekreterare
Monica Gregner, kassör
Albin Jönsson, Vara

Välkommen

Ordföranden Johnny Johansson hälsar välkommen till dagens arbetsmöte LOVA.

1. Justeringsperson

Johannes Lundén väljs till justeringsperson.

2. Ekonomi - LOVA

* Lägesrapport

Monica redogör för resultatet fram till och med september. I sammanställningen framgår att medel för arrangemang fortfarande är svåra att nyttja som planerat. Övriga poster följer budgeten väl. Under nästa punkt 3 framgår att vi vill använda vårt överskott till åtgärder såsom förstudier och projekteringar samt medfinansiering när den situationen uppstår.

3. Redovisning LOVA-projektet till Länsstyrelsen.

En delredovisning är inlämnad till länsstyrelsen den 1 oktober i enlighet med beslut från länsstyrelsen. Mycket har hänt under året men hinder för att åstadkomma ”verkstad” finns. Det största hindret som inte bara Vattenrådet drabbas av är att det saknas projektörer, konsulter som kan lotsa bra projekt framåt. De konsulter som utför dessa tjänster är ofta mycket uppbokade vilket i sin tur innebär möjligheter för dem att prioritera mellan projekten. I samband med delredovisningen begärde vi att få skriftligt beslut från länsstyrelsen på att vi får använda våra medel för arrangemang och resor till förstudier, projekteringar och medfinansiering i projekt som bidrar till minskad övergödning.

Svar från länsstyrelsen inkom i torsdags. Här framgår att man vill ha kompletteringar från Vattenrådet för att kunna ta ställning, något som arbetsutskottet får arbeta vidare med.

Johnny erinrar om att i det nya Landsbygdsprogrammet CAP, finns nya höjda ersättningar för bl.a. våtmarksanläggning.

4. Ansökan om nytt LOVA-projekt?

*** Vattentekniker**

Med anledning av orsaker såsom brist på konsulter undrar Lennart om Vattenrådet inte bör söka nytt LOVA-projekt med inriktning på en tjänst med teknisk kompetens. Stora Vattenråd har ofta två eller till och med fler vattensamordnare. Ytterligare en resurs skulle komplettera Anna när det gäller just förstudier och projekteringar. Om detta lyckas kommer Vattenrådet kunna medverka till flera nya åtgärder mot övergödning i jordbrukslandskapet.

Vi konstaterar att länsstyrelsen genom lantbruksenheten tidigare projekterat våtmarker. Även kommunala ingenjörer har ibland gjort projekteringar av tätortsnära dammar. VA-sidan på kommunerna borde kunna vara en resurs när det gäller att projektera dammar och våtmarker. Vara har idag ett ramavtal med en entreprenör som kan våtmarksanläggning.

Styrelsen menar att huvudspåret just nu är att utröna andra lösningar än en förnyad LOVA-ansökan om vattentekniker.

5. Rapport från Vattensamordnaren

Anna berättar om intryck och resultat från Vattendagen den 14 juni. Allt förlöpte väl men tyvärr kom mycket få besökare från den målgrupp vi helst vill träffa, markägare. Mötet menar ändå att vi går vidare med vattendag i förslagsvis Skara nästa vår.

Anna har nyligen varit på våtmarkskurs i Kristianstad arrangerad av Greppa Näringen. Många intressanta föredrag hölls av bl.a. en representant från Jordbruksverket som berättade om nytt ansökningsformulär som vi fyller i när vi söker medel. Nytt perspektiv gäller med poängsystem som beskriver exakt hur man ska ansöka. Poäng ges för kväverening, mångfald, utjämning m.m.

Anna pratade också mycket med Nyköpingsåns vattenråd. De har lika stort verksamhetsområde och ganska lika förutsättningar men hela 5 vattensamordnare. Om dessa går på LOVA-medel vet inte Anna. Kanske är de något för Anna och Lennart att diskutera vidare med. Vi tror att det finns mycket att lära av andra Vattenråd både vad gäller organisation, ekonomi, vattensamordning m.m.

En Temadag i täckdikning arrangeras den 24 oktober. Anna och Albin från Vara kommer att delta liksom länsstyrelsen genom Greppa näringen. Uvered är platsen och även markägare i Vårgårda kommer att bjudas in. En liknande aktivitet är under uppsegling i Götene kommun i november.

Broschyren "Från idé till färdig våtmark" är i det närmaste klar. Broschyren utgår från behovet att veta hur man ska kommunicera med markägarna och är uppdelad i två delar:

H D

Del 1: NYTTAN FÖR MARKÄGAREN

Mål: Ta fram ett dokument som beskriver nyttan för markägare att göra en våtmark. Dokumentet kan tryckas upp och delas ut eller användas i kommunikationen med markägare. Dokumentet beskriver markägars behov, risker och viljor att anlägga en våtmark.

Del 2. VERKTYG FÖR KOMMUNALA TJÄNSTEMÄN (OCH ANDRA AKTÖRER)

Mål: Ta fram ett dokument som ser till helheten i åtgärdsprocessen och lyfter fram viktiga steg i den.

Kent Hansson berättar att man har högaktuella problem när det gäller magasin för dagvatten i Grästorp. Aviserade 100-årsregn kommer snarare vart 7:e år idag. Det är värdefullt att få en utredning av lämpliga lägen för dammar som kan utjämna flöden i tätortens närhet. Kanske kan det göras som en LONA-ansökan med stöd av Anna.

Våtmarksprojekt

Aktuella våtmarksprojekt där Anna medverkar är en i Gudhem, Falköping, en i Lidköping och en i Grästorp. I Grästorp har offert inhämtats från konsult avseende projektering. Markägaren har dock några ytterligare frågor utöver själva våtmarksanläggandet, vilket för tillfället avvaktas.

6. Övrigt

Albin Jönsson informerar om det LOVA-projekt som Vara kommun driver parallellt med Vattenrådets LOVA-projekt. Vara var något tidigare ut än Vattenrådet med sin ansökan och hade slutdatum 31 december 2023. Nu har projektet förlängts till 2025. Projektets fokus är snarlikt Vattenrådets; minskad övergödning, upplysning och förankring samt långsiktig förbättring. Albin sitter på miljö- och byggenheten i Vara. Geografiskt är projektet avgränsat till Vara kommun.

I nuläget pågår ett pilotprojekt om inventering av delavrinningsområde där Anna från Vattenrådet deltar. Man har också en pågående kommunövergripande våtmarksinventering.

Våtmarksprojekt som är aktuella är idag Håkantorpsbäcken, Bitterna-Åkatorp, Bjertorp och Blackerydssjön. Intressanta lägen är identifierade i Emtunga, Hjortemossen, Larv och Kvänum.

Övriga projekt som är aktuella är projektering/förstudier, områdesskydd, historiska våtmarker, Afsån, Tegelbruksdammen och strukturkalkning. Utöver detta även markägarbesök, infoträffar och studiebesök.

Mötet avslutas

Lennart Sundh, sekreterare

Johnny Johansson, ordförande

Johannes Lundén, justeringsperson